

Antibiotika förstahandsval vid appendicit i Göteborg

Antibiotika mot blindtarmsinflammation är en säker och effektiv behandling som innebär mindre smärta än operation. Det menar fem svenska kirurger som presenterar den första prospektiva randomiserade studien på oselektade vuxna patienter. Studien kan kullkasta över 100 år av kirurgisk praxis.

Undersökningen, publicerad i tidskriften *British Journal of Surgery*, är genomförd på tre sjukhus i Göteborgsområdet under åren 2006–2007. Studien designades för att svara på frågan om antibiotika är lämplig behandling för oselektade patienter över 18 år, med hög sannolikhet för blindtarmsinflammation, oavsett risken för perforation.

369 patienter randomiserades. Vad gäller de 202 patienter som lottades till antibiotikabehandling beslutade den ansvarige kirurgen att i stället genomföra appendektomi i en tredjedel av fallen, och en sjundedel av patienterna valde själva att bli opererade. Av de 119 patienter som slutligen fick antibiotikabehandling drabbades 14 procent av återfall. Hos 10 procent av de opererade patienterna var blindtarmen frisk, och ingen annan åkomma som krävde kirurgisk behandling stod att finna i samband med operationen.

Operation innebar tre gånger högre risk för allvarliga komplikationer, däribland reoperation, abscesser, tarmobstruktion, sårruptur, ärrbräck, lungemboli och postoperativa hjärtproblem. Opererade patienter löpte även risk för blåsdysfunktion, tandskada och sårintektion.

Antibiotika mot blindtarmsinflammation är en säker och effektiv behandling som innebär mindre smärta än operation. Foto: SPL/IBL

I Göteborg erbjuds nu alla patienter antibiotika som förstahandsbehandling mot appendicit, med undantag för gravida kvinnor och patienter med allvarlig klinisk bild. Göteborgskirurgerna hoppas kunna minska operationsbehovet med upp till 70 procent och därigenom minska funktionsnedsättning och långsiktigt lidande.

Nicolas Karlsson

ST-läkare i anestesi och intensivvård,
Karolinska Universitetssjukhuset
Huddinge

Hansson J, et al. *Br J Surg*. 2009;96(5):473–81.

Nya kandidatgener för autism

Den genetiska bakgrunden till autism är ett forskningsfält som tilldrar sig allt mer intresse. I två studier presenterade i *Nature* har ett nytt intressant område i genomet identifierats som kopplats till autism. I den första har författarna utgått från en kohort på 3101 individer från 780 familjer där en eller fler familjemedlemmar varit drabbade av en autismspektrumstörning. Den andra studien omfattar ett material på 1204 individer med autism och 6491 kontroller.

Med hjälp av tekniken *genome-wide association* har man i båda dessa studier identifierat ett intressant område i genomet. Det är beläget på kromosom nummer fem och ligger mellan generna CDH9 och CDH10. Generna kodar för proteiner verksamma inom celladhäsion, vilket förenklat innebär att de påverkar möjligheten för celler att kommunicera. Vilken roll de spelar i utvecklingen av autism är dock ännu inte känt.

Studierna hör till de största men är inte de enda som påvisar en genetisk komponent i autism. Flera studier har bekräftat att ärftlighet spelar in, bl a en uppmärksam undersökning av över 70 forskargrupper som presenterades i *Nature Genetics* under 2007. Andra intressanta områden i genomet än det som rapporteras nu har också lyfts fram. Kromosomerna sexton och sju har tilldragit sig särskilt intresse. Mycket tyder på att den genetiska bakgrunden är komplex med ett antal gener som kan påverka risken för autism, som har en prevalens på 5–10 per 1000 individer.

Anders Hansen

läkare, frilansjournalist

Nature. doi: 10.1038/nature07999

Oklart om NSAID skyddar mot demens eller inte

Studier talar för att NSAID skulle kunna förhindra demens. Nu visar en studie i *Neurology* att detta dessvärre inte verkar stämma. Författarna har tittat på ett material omfattande 2736 individer över 65 år med en genomsnittlig ålder på 75 år. Deltagarna följdes under tolv år avseende demens. Uppgifter om förskrivna läkemedel och hur mycket av recepten som hämtats ut av respektive deltagare inhämtades ur försäljningsstatistik från apotek. I kohorten drabbades 476 individer av demens, av vilka 356 fick alzheimer. Resultaten visar att

»högkonsumenter« av NSAID (medicinering under minst två tredjedelar av tiden under två år) i större utsträckning drabbades av demens än övriga deltagare. Demensrisken var ökad med 66 procent hos högkonsumenterna. Resultatet, att NSAID snarare tycks öka demensrisken än minska den, var detsamma om man utgick från egenrapporterad konsumtion. Studien kan därmed inte bekräfta tidigare studier som talat för att NSAID kan ha en skyddande effekt mot demens.

En studie presenterad under 2008

tycktes visa att regelbundet NSAID-bruk minskade risken för alzheimer. Deltagarna där var dock bara 55 år i genomsnitt. De skillnader i resultat som noterats mellan de olika studierna gör att man inte kan utsluta att NSAID faktiskt kan ha en bromsande effekt på just alzheimer, skriver författarna till den aktuella undersökningen.

Anders Hansen

läkare, frilansjournalist

Neurology. doi: 10.1212/WNL.0b013e3181a18691